

ОСОБЛИВОСТІ ДОКАЗУВАННЯ В ХОДІ ДІЗНАННЯ

Зінковський І. П.

У статті розглянуто питання особливостей доказування в ході дізнання як форми досудового розслідування. Розкрито особливості предметного, інструментального, суб'єктного та процедурного складників доказування. Доведено, що предметний складник доказування в ході дізнання має специфіку в аспекті правової кваліфікації діяння, а правила предмета доказування є загальними залежно від суб'єкта вчинення проступку. Інструментальний складник має специфіку джерел доказів для проступків (загальних і спеціальних) і загальних і спеціальних засобів збирання доказів, зважаючи на те що є обмеження щодо негласних слідчих (розшукових) дій і передбачено спеціальні процесуальні дії стосовно дізнання, перелік яких у ст. ст. 40-1, 214, 300 КПК України не є синхронізованим. Суб'єктний складник характеризується тим, що КПК України не по всіх процесуальних діях, де логічно суб'єктом проведення є саме дізнавач, задує саме цього учасника, що викликає складнощі на практиці й може поставити під сумнів допустимість зібраних у ході дізнання доказів; це стосується й загальних норм, що регламентують доказування (ст. 84, ні ст. ст. 92, 93, 94 КПК України). Процедурний складник характеризується відсутністю для всіх специфічних для дізнання процесуальних дій належної процедури їх проведення та фіксування.

Зазначено, що для усунення виявлених недоліків регламентації доказування в ході дізнання необхідно вилучити проведення медичне освідчування з кола засобів збирання доказів; синхронізувати положення ст. ст. 40-1, 214, 300 КПК України стосовно переліку спеціальних процесуальних дій у ході дізнання (у тому числі з використанням відсильного способу формулювання норми); з урахуванням диференціації форм досудового розслідування переглянути юридичну техніку формулювань суб'єкта доказування (наприклад, указувати сторону обвинувачення, а де це потрібно, уточнювати - прокурор, слідчий, дізнавач); уточнити права й обов'язки спеціаліста.

Ключові слова: дізнання, доказування, предмет доказування, збирання й перевірка доказів, джерела доказів, дізнавач, процесуальна дія.

Zinkovskyy I. P. The specialty of proving during the inquiry

The articles consider the specialty of evidence during the inquiry as a form of pre-trial investigation. Features of substantive, instrumental, subjective and procedural components of evidence are revealed. It is proved that the substantive component of the evidence during the inquiry has a specific aspect of the legal qualification of the act, the rules of the subject of evidence are general, depending on the subject of the misdemeanor. The instrumental component has the specifics of sources of evidence for misdemeanors (general and special) and general and special means of gathering evidence, taking into account that there are restrictions on investigative (search) actions, and special procedural actions are provided for the inquiry, the list of which in Art. 40-1, 214, 300 of the CPC of Ukraine are not synchronized. The subjective component is characterized by the fact that the CPC of Ukraine does not mention all the procedural actions, where logically the subject of the inquiry is the inquirer, mentions this participant, it causes the difficulties in practice and undermine admissibility of evidence gathered during the inquiry; this also applies to the general norms regulating evidence (Articles 84, not Articles 92, 93, 94 of the CPC of Ukraine). The procedural component is characterized by the absence of the appropriate procedure of carrying out and fixing for all special for inquiry procedural actions.

It is noted that in order to eliminate identified disadvantages of evidence's regulation during the inquiry is necessary to: remove the medical examination from the range of means of gathering evidence; synchronize the provisions of Art. 40-1, 214, 300 of the CPC of Ukraine on the list of special procedural actions during the inquiry (including using a referring method of formulating norms); taking into account the differentiation of forms of pre-trial investigation, review legal techniques of formulating the subject of evidence (for example, to indicate the accusation, and where necessary, to specify - the prosecutor, investigator, inquirer); clarify the rights and responsibilities of the specialist.

Key words: inquiry, evidence, subject of evidence, gathering and verification of evidence, sources of evidence, inquirer, procedural action.

Постановка проблеми та її актуальність.
22 листопада 2018 року прийнято Закон України

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень», який актуалізував питання, пов'язані з перспективним на той час інститутом дізнання. Після набуття чинності цим Законом важливими є питання щодо виділення теоретичних і практичних особливостей доказування в ході дізнання в аспекті джерел доказів, засобів їх збирання та перевірки, особливостей забезпечення допустимості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання доказів і доказування в ході дізнання вже досліджувалися О.В. Бауліним, І.Л. Беспалько, А.О. Воробей, О.І. Галаганом, І.В. Гловюк, Р.М. Дударцем, В.А. Завтуром, С.О. Іваницьким, О.Є. Кубаревою, М.Я. Никоненком, Д.П. Письменним, О.М. Процюк, О.В. Таран, О.С. Тарасенком, Т.Г. Фоміною, А.Я. Хитра, О.М. Черняком, М.Г. Щербаковським та ін. Разом із тим комплексно питання доказування (за схемою: предметний, інструментальний, суб'єктний і процедурний складники доказування) ще не розглядалися.

Отже, метою дослідження є охарактеризувати особливості доказування в ході дізнання за схемою: предметний, інструментальний, суб'єктний і процедурний складники доказування; виявити недоліки нормативної регламентації дізнання та доказування в ході дізнання й запропонувати шляхи їх виправлення.

Виклад основного матеріалу. Предметний складник доказування в ході дізнання має особливість лише в аспекті віднесення кримінального правопорушення до кримінальних проступків; відповідна правова кваліфікація в момент подання заяви або повідомлення про кримінальне правопорушення. Мають бути доведені такі обставини, які передбачені в ч. 1 ст. 91 Кримінального процесуального кодексу (далі - КПК) України: 1) подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення); 2) винуватість у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення; 3) вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; 4) обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального прова-

дження; 5) обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності. Разом із тим обставини, які підтверджують, що гроші, цінності й інше майно, які підлягають спеціальній конфіскації, одержані внаслідок учинення кримінального правопорушення та/або є доходами від такого майна, або призначалися (використовувалися) для схилення особи до вчинення кримінального правопорушення, фінансування та/або матеріального забезпечення кримінального правопорушення чи винагороди за його вчинення, або є предметом кримінального правопорушення, у тому числі пов'язаного з їх незаконним обігом, або підшукані, виготовлені, пристосовані або використані як засоби чи знаряддя вчинення кримінального правопорушення, доводяться лише в разі, якщо за вчинення кримінального проступку передбачена спеціальна конфіскація (згідно з положеннями ст. 96-1 Кримінального кодексу (далі - КК) України). Обставини, що є підставою для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру, доводяться, лише якщо проступок є в переліку кримінальних правопорушень, передбачених ст. 96-3 КК України. Якщо є дані, що кримінальний проступок учинено неповнолітнім, то, відповідно, предмет доказування є спеціальним і включає обставини, передбачені ст. 485 КПК України.

Найбільше особливостей має якраз **інструментальний складник**, адже, передбачивши специфічні джерела доказів для проступків (ст. 298-1 КПК України), законодавець диференціював і засоби збирання доказів. Крім загальних засобів збирання доказів для всіх кримінальних правопорушень, КПК України передбачив, що для з'ясування обставин учинення кримінального проступку до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі - ЄРДР) може бути: 1) відібрано пояснення; 2) проведено медичне освідчування; 3) отримано висновок спеціаліста й за згодою знято показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- й кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- й кінозйомки, відеозапису; 4) вилучено знаряддя та засоби вчинення кримінального проступку, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей (ч. 3 ст. 214). І саме в тлумаченні та застосуванні цих норм є найбільше питань, частина з яких уже ґрунтовно розглянута в доктрині [1; 2].

Проведення медичного освідчування до внесення відомостей до ЄРДР викликає низку питань.

Як видається, виходячи із положень КПК України, немає підстав стверджувати про тотожність такого медичного освідування та освідування за ст. 241 КПК України. Це впливає з того, що, по-перше, освідування здійснюється на підставі постанови прокурора (процесуального керівника), який має бути визначений як процесуальний керівник постановою керівника органу прокуратури; по-друге, освідування здійснюється щодо підозрюваного (а повідомити про підозру до внесення відомостей до ЄРДР неможливо), потерпілого, свідка (а про якого потерпілого чи свідка можна стверджувати, якщо ще немає кримінального провадження?). Можна припустити, що ця норма стосовно медичного освідування мала б стосуватися провадження за ст. 286-1 КК України в редакції змін від 22.11.2018 - «Керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції», проте, по-перше, ніяких обумовлень у КПК України немає, по-друге, ця стаття вже діє в іншій редакції, діяння не є нині кримінальним проступком. Відмітимо, що в доктрині є пропозиції внести до КПК України ст. 241-1 в такій редакції: «Стаття 241-1. Медичне освідування особи 1. Уповноважена службова особа за участі лікаря, а за відсутності лікаря фельдшером, здійснює медичне освідування особи для встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння» [3, с. 105], але з урахуванням того, що ст. 286-1 КК України вже не є кримінальним проступком, то виникає питання, чи взагалі доречна така процесуальна дія для дізнання, ще й при тому, що джерелом доказів визнані малозрозумілі результати медичного освідування? Уважаємо, що з урахуванням наведених аргументів потреби в такій процесуальній дії для дізнання немає.

Відмітимо також і доволі невизначене співвідношення щодо засобів збирання доказів у ст. ст. 40-1, 214 і ст. 300 КПК України. За пунктом 2 ч. 2 ст. 40-1 КПК, України дізнавач уповноважений проводити огляд місця події, обшук затриманої особи, опитувати осіб, вилучати знаряддя й засоби вчинення правопорушення, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені під час затримання, а також проводити слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у випадках, установлених цим Кодексом. За частиною 3 ст. 214 КПК України, для з'ясування обставин учинення кримінального проступку до внесення відомостей до ЄРДР може бути відібрано пояснення; проведено

медичне освідування; отримано висновок спеціаліста й за згодою знято показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- й кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- й кінозйомки, відеозапису; вилучено знаряддя та засоби вчинення кримінального проступку, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей. За ст. 300 КПК України, для досудового розслідування кримінальних проступків дозволяється виконувати всі слідчі (розшукові) дії, передбачені цим Кодексом, і негласні слідчі (розшукові) дії, передбачені ч. 2 ст. 264 та ст. 268 цього Кодексу, а також відбирати пояснення для з'ясування обставин учинення кримінального проступку, проводити медичне освідування, отримувати висновок спеціаліста, що має відповідати вимогам до висновку експерта, знімати за згодою показання технічних приладів і технічних засобів у провадженнях щодо вчинення кримінальних проступків, що мають функції фото- й кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- й кінозйомки, відеозапису, вилучати знаряддя та засоби вчинення кримінального проступку, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей, до внесення відомостей про кримінальний проступок до ЄРДР. Як видно, у ст. 214 КПК України щодо дізнання про огляд місця події окремо не згадано (це є проблемою саме юридичної техніки), хоча можливість його проведення є загальною для обох форм досудового розслідування. Різними є дії, у результаті яких здійснюється вилучення: виявлені під час затримання (ст. 40-1 КПК України) і виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей (ст. ст. 214, 300 КПК України). Тобто ст. ст. 214 і 300 КПК України передбачають ширші повноваження дізнавача, що є хибним із позицій юридичної техніки. На недоліки формулювання ст. 40-1 КПК України слушно звертає увагу І.Л. Беспалько, зазначаючи, що п. 2 ч. 2 ст. 40-1 КПК України є неправильно побудованим з точки зору юридичної техніки й підлягає скороченню до слів «проводити слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у випадках, установлених цим Кодексом», оскільки право проведення огляду місця події і є слідчою (розшуковою) дією, а опитування осіб, вилучення знарядь і засобів учинення правопорушення, речей і документів, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені

під час затримання, може здійснюватися під час проведення як слідчих (розшукових) дій, так й інших процесуальних дій (наприклад, тимчасового доступу до речей і документів) [4, с. 185]. Водночас доречною є й пропозиція вилучити формулювання «особистий огляд» щодо затриманої особи в ст. ст. 214, 300 КПК України, указавши на «обшук затриманої особи» [1, с. 283]. Отже, є потреба синхронізувати положення ст. ст. 40-1, 214, 300 КПК України.

Вилучення знаряддя й засобів учинення кримінального проступку, речей і документів, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей, є в ході дізнання засобом збирання доказів, особливою процесуальною дією [5, с. 76].

У аспекті **суб'єктного складника** є декілька теоретико-прикладних питань, пов'язаних передусім із дещо невдалими формулюваннями КПК України. Проблема полягає в тому, що при запровадженні дізнання ні ст. 84, ні ст. 92, 93, 94 КПК України не були змінені. Отже, слушно пропонується в літературі ст. ст. 84, 92, 94 КПК України доповнити після слова «слідчий», словом «дознавач», що виключить неоднозначне тлумачення законодавчих положень у частині переліку суб'єктів, на яких покладається обов'язок доказування [6]. Відповідно, логічним наслідком такого підходу є загроза визнання недопустимими доказів, отриманих дізнавачем у провадженні щодо кримінальних проступків, тому необхідно внести деякі корективи до законодавства [4, с. 182].

Актуалізувалося також питання, чи є дізнавач суб'єктом звернення з клопотанням про проведення слідчих (розшукових) дій, про тимчасовий доступ до речей і документів до слідчого судді. Щодо заходів забезпечення кримінального провадження нами вже вказувалося, що по окремих заходах забезпечення КПК України спеціально не передбачає, що клопотання подається дізнавачем. Проте, як видається, цю ситуацію не можна розглядати як колізію або прогалину в нормативній регламентації цих відносин. По-перше, у КПК України ніде немає норми, яка б забороняла дізнавачу звертатися з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження (крім тих запобіжних заходів, заборона на застосування яких міститься в ст. 299); отже, говорити про колізію неможливо. Не можна кваліфікувати цю ситуацію як прогалину, адже норма, яка регламентує повноваження дізнавача стосовно звернення з клопотанням, існує, і не одна.

І хоча можна, без сумніву, критикувати обраний спосіб юридичної техніки для регламентації цих питань, проте в цьому випадку має місце відсутність спеціальних норм, а отже, застосуванню підлягають загальні норми стосовно повноважень дізнавача звертатися з клопотаннями до слідчого судді [7, с. 298-299]. На таке повноваження дізнавача вказують й інші дослідники [8, с. 144].

Стосовно обшуку є аналогічна проблема. Слідчі судді, розглядаючи клопотання дізнавачів щодо надання дозволу на проведення обшуку, в одних випадку відмовляють у їх задоволенні з тієї причини, що ст. 234 КПК України прямо не передбачено право дізнавача звертатися з таким клопотанням, в інших - задовольняють, виходячи з приписів ст. 40-1 КПК України [9, с. 114]. Розуміючи формулювання ст. ст. 234, 235, 236 КПК України, зазначимо, що через те, що в дізнавача є загальне повноваження проводити слідчі (розшукові) дії та звертатися за погодженням із прокурором до слідчого судді з клопотаннями про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій. Винятків щодо цих повноважень ні ст. 40-1 КПК України, ні ст. 300 КПК України не містять, тобто обумовлень, які б забороняли застосування загальної норми щодо повноважень саме дізнавача (навіть не слідчого), немає. Отже, як і в ситуації із заходами забезпечення кримінального провадження, застосуванню підлягають загальні норми стосовно повноважень дізнавача звертатися з клопотаннями до слідчого судді.

Процедурний складник відрізняється тим, що загальною ознакою для всіх специфічних для дізнання процесуальних дій є те, що вони не мають чіткої належної процедури їх проведення та фіксування, що однозначно ставитиме під сумнів і допустимість, і достовірність отриманих фактичних даних. Відібрання пояснень і раніше було передбачено в КПК України (хоча пояснення не визнавалися джерелом доказів), тому правильним є фіксування пояснень у відповідному протоколі.

Отримання висновку спеціаліста як процесуальна дія є проблемним, ураховуючи низку факторів: відсутність процедури залучення спеціаліста (не уточнено навіть, які суб'єкти можуть залучати спеціаліста саме для надання висновку, хоча в ст. 7-1 Закону України «Про судову експертизу» зазначено, що підставою для отримання висновку спеціаліста при з'ясуванні обставин учинення кримінального проступку є запит службової особи підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу

Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, уповноваженої особи іншого підрозділу зазначених органів, які уповноважені здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків); висновок спеціаліста однозначно в повному обсязі не може відповідати висновку експерта [1, с. 263-264]; неповна відповідність прав та обов'язків спеціаліста потребам надання ним висновку, який є джерелом доказів (зокрема немає, на відміну від експерта, права знайомитися з матеріалами кримінального провадження, що стосуються предмета дослідження; заявляти клопотання про надання додаткових матеріалів і зразків і вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням дослідження; відмовитися від давання висновку, якщо поданих йому матеріалів недостатньо для виконання покладених на нього обов'язків; немає обов'язку особисто провести повне дослідження й дати обґрунтований та об'єктивний письмовий висновок на поставлені йому запитання, а в разі необхідності роз'яснити його; немає заборони за власною ініціативою збирати матеріали для проведення експертизи); невирішення питання зі збереженням об'єкта дослідження (на що слушно зверталася увага в доктрині [1, с. 282; 10, с. 357; 11, с. 47]); відсутність спеціальних вимог до висновку спеціаліста; відсутність повноваження відбирати зразки для дослідження спеціаліста (адже ст. 245 КПК України незастосовна, бо в ній йдеться про отримання зразків для експертизи); відсутність обмежень у дослідженні спеціаліста, у тому числі щодо об'єктів, які є об'єктами судово-медичних експертиз [10, с. 358]. Крім того, слушно пише Т.Г. Фоміна: чи потрібно спочатку отримати висновок спеціаліста, а вже під час досудового розслідування кримінальних проступків за цими ж питаннями призначати експертизу. За задумом законодавця, такої потреби немає. Але ситуація ускладнюється, коли те саме питання постає в кримінальних провадженнях, у яких, згідно з вимогами ч. 2 ст. 243 КПК України, проведення експертизи є обов'язковою [12, с. 549].

Це все ще ускладнюється тим, що формулювання «До внесення відомостей про кримінальний проступок до Єдиного реєстру досудових розслідувань допускається проведення окремих дій, передбачених частиною третьою статті 214 цього Кодексу» характеризується юридичною невизначеністю в тому аспекті, реалізуються останні з перелічених повноважень лише до внесення відомостей до ЄРДР чи також після цього» [13, с. 10], через формулювання ст. ст. 40-1, 214,

300 КПК України «виникає певна «конкуренція» між, наприклад, відібранням пояснень і допитом, проведенням медичного освідування й освідуванням у порядку ст. 41 КПК України, отриманням висновку спеціаліста та залученням експерта. Виходячи з формулювань ст. 300 КПК України, ці процесуальні дії обмежуються лише етапом до внесення відомостей до ЄРДР. Така колізія свідчить про юридичну невизначеність і може потягнути за собою питання про допустимість цих джерел доказів, якщо їх отримано після внесення відомостей до ЄРДР» [1, с. 274].

Висновки. Предметний складник доказування в ході дізнання має специфіку в аспекті правової кваліфікації діяння, а правила предмета доказування є загальними залежно від суб'єкта вчинення проступку. Інструментальний складник має специфіку джерел доказів для проступків (загальних і спеціальних) і загальних і спеціальних засобів збирання доказів, зважаючи на те що є обмеження щодо негласних слідчих (розшукових) дій, передбачено спеціальні процесуальні дії стосовно дізнання, перелік яких у ст. ст. 40-1, 214, 300 КПК України не є синхронізованим. Суб'єктний складник характеризується тим, що КПК України не по всіх процесуальних діях, де логічно суб'єктом проведення є саме дізнавач, згадує саме цього учасника, що викликає складнощі на практиці й може поставити під сумнів допустимість зібраних у ході дізнання доказів; це стосується й загальних норм, що регламентують доказування (ст. 84, ні ст. 92, 93, 94 КПК України). Процедурний складник характеризується відсутністю для всіх специфічних для дізнання процесуальних дій належної процедури їх проведення та фіксування.

Для усунення виявлених недоліків регламентації доказування в ході дізнання необхідно вилучити проведення медичне освідування з кола засобів збирання доказів; синхронізувати положення ст. ст. 40-1, 214, 300 КПК України стосовно переліку спеціальних процесуальних дій у ході дізнання (у тому числі з використанням відсильного способи формулювання норми); з урахуванням диференціації форм досудового розслідування переглянути юридичну техніку формулювань суб'єкта доказування (наприклад, указувати сторону обвинувачення, а де це потрібно, уточнювати - прокурор, слідчий, дізнавач); уточнити права й обов'язки спеціаліста.

Література

1. Гловук І. Особливості доказування у кримінальних провадженнях щодо кримінальних про-

ступків: теорія і практика. *Сучасні тенденції розвитку кримінальної юстиції в Україні* : колективна монографія / І.Серкевич, Н.Устрицька, В.Навроцька та ін. ; за ред. : І. Гловюк, Н. Лашук. Львів : ПП «Видавництво «БОНА», 2021. С. 253-283.

2. Актуальні питання теорії та практики досудового розслідування кримінальних проступків : матеріали Міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 14 листоп. 2019 р.) / редкол.: В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С.Чернявський та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 197 с.

3. Хитра А.Я. Провадження дізнання: проблеми та перспективи. *Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування* : тези доповідей учасників науково-практичного семінару (30 жовтня 2020 року) / упор. А.Я. Хитра. Львів : ЛьвДУВС. 2020. С. 103-106.

4. Беспалько І.Л. Особливості кримінального процесуального доказування щодо кримінальних проступків під час досудового розслідування. *Юридичний бюлетень*. 2021. Вип. 18. С. 178-187.

5. Зіньковський І.П. Вилучення речей і документів в ході дізнання: питання використання у доказуванні. *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (5 листопада 2021 року) / упор. : Г.Я. Савчин, У.О. Цмоць. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 75-79.

6. Воробей А.О. Особливості процесуального статусу суб'єктів, на яких покладається обов'язок доказування під час досудового розслідування кримінальних проступків. *International Scientific Journal "Internauka". Series: "Juridical Sciences"*. 2021. Вип. 4. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/law2021/4/7077>.

7. Зіньковський І. Проблемні питання застосування заходів забезпечення кримінального провадження в ході дізнання. *Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 11 грудня 2020 р.) / за заг. ред. І.В. Красницького. Львів : ЛьвДУВС, 2020. С. 296-300.

8. Каліновська М.О. Форми участі слідчого та дізнавача у процесі доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування. *Університетські наукові записки*. 2020. Том 19. № 5 (77). С. 142-149.

9. Воробей А.О. Проблемні питання та перспективи вдосконалення спрощеного досудового розслідування. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2021. № 1. С. 111-115.

10. Щербаковський М.Г. Проблеми використання висновку спеціаліста під час розслідування кримінальних проступків щодо дітей. *Актуальні проблеми досудового розслідування та судового розгляду злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, шляхи їх вирішення* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19 черв. 2020 р.) / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський, В.В. Корольчук. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 356-358.

11. Дударець Р.М. Актуальні питання законодавчої реалізації отримання висновку спеціаліста під час досудового розслідування кримінальних проступків. *Актуальні питання теорії та практики досудового розслідування кримінальних проступків* : матеріали Міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 14 листоп. 2019 р.) / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С.Чернявський та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. С. 45-49.

12. Фоміна Т. Висновок спеціаліста як процесуальне джерело доказів: питання без відповідей. *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності* : тези IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 26 лютого 2021 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2021. С. 548-551.

13. Гловюк І., Пономаренко Д. Прогнозовані проблеми застосування законодавства про кримінальні проступки. *Бюлетень Асоціації адвокатів України*. 2019. № 3 (40). С. 10-12.

Зіньковський І. П.,
адвокат, доктор філософії
за спеціальністю «Право»